

॥ अथ श्रीसार्वसच्चरीत ॥ अध्याय ४३ ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीकुलदेवतायै नमः ॥
श्रीसीतारामचंद्राभ्यो नमः ॥ श्रीसद्गुरुसार्वनाथाय नमः ॥ फाटल्या अध्यायांत जाले निरुपण ।
संतसार्वसमर्थ-निर्वाण । आतां जें बाकी अपूर्ण । जातले पूर्ण तें ह्या अध्यायांत ॥१॥ सार्व कडेन
प्रेम अद्भूत । ताचोय निर्मातो तोच समर्थ । हेमाड ताचे चरणीं ^१अनुरक्त । पिंतारता ताचे
चरीत ॥२॥ तोच दिता भक्तीप्रेमा । तोच वाडयता चरित्रमहिमा । ताकाच लागून गौरव भजनधर्मा । पावता मोक्षाक
संवसार ॥३॥ म्हणून कायेन वाचेन मनान । ताका म्हजें सहस्रान्त नमन । अशक्य चिंतप ताचें महिमान । वच्चो
फकत शरण अनन्य ॥४॥ तुंबला पापांचो मळ । तो काडपाक धुवन सकळ । करपाक अंतर्मन निर्मळ । साधनां हेर
निशफळ ॥५॥ करप हरिभक्तयश स्मरण । ताचें भजन वा किर्तन । ताचे बगर चित्तशुद्धीक साधन । सोंपे ना आनीक
सोदल्यार ॥६॥ आसू, फाटले कथा आख्यान । करुया संकलीत ^२पर्यालोचन । सार्व निजानंदावस्थान । चलोवया
फुडें हें व्याख्यान ॥७॥ फाटीं पूर्ण जाले कथन । विजयादसमिकूच कित्याक प्रयाण । तात्याबा निमतान भविश्य
निवेदन । पयलींच जाले कशे तरेन ॥८॥ फुडें जावपा वेळार देहावसान । राखून धर्म अवधान । कशें लक्ष्मीक केलें
दान । जाले निरुपण पुराय ॥९॥ आतां ह्या अध्यायांत कथन । कशें लागीं येतकूच मरण । सार्व करीत रामायण
श्रवण । हिता खातीर ब्राह्मणा कडल्यान ॥१०॥ कशें समाधी सुवात-नियोजन । कशें अलक्षीत वीट-पतन । कशें

१. तत्पर. २. विचार.

समाधीचे-नियोजन । आयकात ध्यान दिवन ॥११॥ तशेच एकदां ब्रह्मांडांत प्राण । तीन दीस बसले चडोवन ।
 समाधी कसली, तेंच देहावसान । ठाम समजले लोक सगले ॥१२॥ लागले उत्तरविधीचे तयारेक । जाले बाबा जागे
 अचकीत । लोक सगले अजापभरीत । जाले कशे ते आयकात ॥१३॥ आसूं ही निर्वाणकथा । श्रोते कश्टतले
 आयकल्यार आतां । ही तर देहावसनाची वार्ता । आवडना आयकुपाक कोणाकूच ॥१४॥ पूण हें साधूसंतांचे
 निर्वाण । सांगप्याक आयकुप्याक करतले पावन । विस्तार भंयान वांटचाचेंच श्रवण । करचे समाधाना
 खातीर ॥१५॥ देहत्यागान 'अगम्यगती । निजप्राप्ती मुखाची वसती । बाबा पावले अक्षय स्थिती । पुनरावृत्ती
 विस्यत ॥१६॥ देहधारणेन आसले व्यक्त । देह त्यागून पावले अव्यक्त । जरी एका आंगाचो अवतार समाप्त । सर्वांग
 सुव्यक्त लाभले ॥१७॥ एका देशीयत्वाक मुकले । सर्वांगतत्वाक पावले । पूर्णपणान सनातन जाले । निजीं
 समरसले निजतत्वान ॥१८॥ साईं सगल्यांचे जिवन । साईं सगल्यांचो जीव प्राण । साईं बगर गांवूच पुरायेन । गेलो
 जावन हीन दीन ॥१९॥ देह पडटकूच 'निचेश्टीत । जालो एकूच आकांत । जाणटे भुरगे चिंताक्रांत । जालो प्राणान्त
 सगल्यांचोच ॥२०॥ थंडी जोर ह्यो लोकिकी बादा । फाटीक लागतात 'प्रपंचबद्दा । योग्यांचे वाटेक 'कदा ।
 करिनात धाडस वचपाचे ॥२१॥ प्राणशक्त दिवन निजतेजाक । संत जाळटात स्वताचे कुडीक । तोच प्रकार स्वताक ।
 केलो पळयात श्रीसार्डीनी ॥२२॥ जावपाचे न्हय तें जावन गेलें । म्हाराज 'सायुज्यीं समरसले । लोक सगले तळमळ्ले ।
 कळवळ्ले भोव मनांत ॥२३॥ बरें जावपाचे वचंक 'नासलों । निमाण्या खिणाचे भेटीक मुकलों । कसल्या तरी

१. विचारशक्तीचे भायली. २. हालचाल थांबिल्लो. ३. तमचे आमचे सारक्या प्रपंचांत आशिल्ल्यांचे. ४. केनाच.

५. चतुर्विध मकर्तींतली एक. जिवाचे ईश्वरा कडेन तादात्म्य करपी. ६. नासल्यार.

॥श्रीसार्वाद्यसच्चरीति॥

उपेगाक येतलों आसलों । भुरळ पडली कळना कशी ॥२४॥ अशां विचारांचे गर्देत । खिन्न जालो दरेकलो मनांत ।
किंते बाबांच्या अंतस्कर्णात । कळटलें कशें तें कोणाक ॥२५॥ ना घरघर ना स्वास । ना खोकली ना कास ।
जालिना जिवाची कासावीस । केलें प्रयाण खोसयेन ॥२६॥ आतां कसलें साईदर्शन । खंयचें चरण 'संवाहन ।
खंयचें 'साईचरणक्षालन । तीर्थ पियेवप तें कोणाचें ॥२७॥ तरीय मागीर त्या भक्तांक प्रेमळ । आयिल्लो पळोवन
अंतवेळ । लायली कित्याक तांकां तळमळ । केले पयस आसतना लागीं ॥२८॥ सगलीच प्रेमळ भक्तमंडळी ।
पळोवन तांकां लागीं अंतवेळीं । घडये बाबांच्या प्रेमाक 'उसळी । शकताली येवपाक म्हणून ॥२९॥ पावपाक
सायुज्य 'सदन । येता आडवें प्रेमबंधन । वेळारूच केलेना ताचें छेदन । जाल्यार मन निर्वासन जायत कशें ॥३०॥
अशें घडनासतना देह पडलो । रोखडोच चडलो जीव धडधडलो । तत्काळ नवो संवसार जडलो । बाजार उगडलो
वासनेचो ॥३१॥ टाळपाक हो प्रकार । साधूसंत सादूर निरंतर । बाबांच्याय मनाचो निर्धार । लोकवेब्हार
राखपाचो ॥३२॥ निमाण्या वेळार हीच जागरूकता । शांतता आनी एकांतता । ध्येयमुर्ती येवची चित्ता । आडखळी
विरयत ॥३३॥ "अंते मति: सा गति:" । हें प्रसिद्द सगले जाणटात । भगवद्भक्त स्वता आचरतात । लोकसंग्रह-
रितीन हे ॥३४॥ वेळ चवदा दिसांचो उरलो । काळ बाबांचो लागीं आयलो । म्हणून बाबांनी 'वडेक आपयलो ।
वाचपाक ग्रंथ रामविजय ॥३५॥ मशिदींत वडो बसले । पोथी-पारायण सुरु जालें । बाबा आयकुपाक लागले ।
अशे सोंपले दीस आठ ॥३६॥ फुडें बाबा आज्ञा करीत । पोथी अशीच चालू दवरात । अशे तीन दीसरात । रावले वडो
ती वाचीत ॥३७॥ पूर्ण इकरा दीस बसले । फुडें ते अशक्तपणान थकले । वाचतां वाचतां उबगले । गेले अशे तीन

१. वप्तु. २. वृत्ति. ३. उनाशा. ४. वर. ५. ह्या जाडानापादा बोआदा एक नफता।

॥श्रीसार्वदच्चरीति॥

दीस ॥३८॥ फुडें बाबांनी कितें केलें । पोथीवाचन सौंपोवंक सांगलें । वङ्यांक थंयच्यान धांवडावन घाले । शांत
 रावले आपूण ॥३९॥ धांवडावन घालपाचें कारण । म्हणटले श्रोते करात स्पश्टीकरण । करतां शक्य तितलें निवेदन ।
 आयकात रावून जागरूक ॥४०॥ लागीं येतकूच देहावसान । साधूसंत आनी सज्जन । घेतात वाचून पोथीपुराण ।
 आयकतात जागरूकतायेन ॥४१॥ शुकाचार्यान दीस सात । कथन केलें महाभागवत । आयकून संतुश्टलो राजा
 परीक्षित । सुखान अंत जालो ताचो ॥४२॥ भगवत लिला आयकतकूच । भगवंत मुर्ती दोळ्यांनी पळ्यतकूच ।
 जाचो अंतकाळ जायत ताचोच । जालो साध्य निजस्वार्थ ॥४३॥ ही तर लोकप्रवृत्तीस्थिती । संत सदांच स्वता
 आचरतात । लोकसंग्रहमार्ग ते मोडिनात । किंबहुना अवतरतात त्याच हेतान ॥४४॥ जांकां हे भौतिकपिंडीत
 अनास्था । तांकां देहावसान अवस्था । नासता दुख्ख शोक ‘आवेगता । ही तांची सभावीकताय ॥४५॥ आसूं, हांगा
 श्रोते दुबावतात । ब्रह्मसुखान जे सुखावल्यात । तांकां मायामोहान स्पर्श करात । उतरां ही सोबत कशे तरेन ॥४६॥
 जे स्वरूपांत सावधान । “अल्ला मालिक” धोरण । तांकां भक्तांचें लागीपण । आडायत कशे कोण ॥४७॥ तांचो
 तो प्रपंच सौंपलो । परमार्थ्य थंयच थांबलो । द्वंद्वभाव समूल गेलो । स्वता सांचलो स्वरूप ॥४८॥ अक्षरान अक्षर
 सगलें सत्य । हातूंत कुसकूट पसून ना असत्य । पूण लोकसंग्रह-अवतारकृत्य । करून कृतकृत्य संतजन ॥४९॥ संत
 षड्भाव-विकारवर्जीत । जे निरंतर अप्रगट आसत । भक्त उद्धारा खातीर प्रगटीभूत । तांकां खंयचें मरण ॥५०॥ देह
 इंद्रीय संयोग तें ‘जनन । देह इंद्रीय ताटातूट तें मरण । हें पाशबंधन वा ‘उकलन । जल्म-मरण नांव तांकां ॥५१॥
 जल्माचे फाटीक दसलां मरण । एका परस ना दुसरे भिन्न । मरण जिवप्रकृतीलक्षण । जिवाचें जिवन ती

एEEEEEEEEEeeeeeeeE॥अध्याय ४३॥ EEEEEEeeeeeeeE॥श्रीसार्वांश्चरीत॥
 १. तरेकवार. २. परस्पर संबंधी.
 विकृती ॥५२॥ मरण मरून जे उरतात । पांय काळाचे जे माथ्यार दितात । तांकां कसली पिराय मर्यादेची भिरांत ।
 अवतरतात जे स्वेत्शेन ॥५३॥ भक्त कल्याण एक वासना । तातूंतल्याम जे घेतात अवतार नाना । ते खंय
 आफुटात जल्ममरणा । फट ह्यो कल्पना दोनूय ॥५४॥ देहपतना आदींच पळयात । जाणे देहाची केली राख ।
 ताका कसली मरणाची भिरांत । मरण हें गोबर तांचे मुखार ॥५५॥ मरण ही देहाची प्रकृती । मरण ही देहाची
 सूखस्थिती । जीण ही देहाची विकृती । विचारात विचारवंतांक ॥५६॥ साईसमर्थ आनंदघन । खबर ना जांच्या
 देहाचें जनन । तांच्या देहाक कसलें मरण । देहस्फुरण ते वर्जीत ॥५७॥ साई परब्रह्म पूर्ण । तांकां कसलें जल्म-मरण ।
 ब्रह्मसत्यत्वान जगन्मिथ्यापण । भान कसलें तांकां देहाचें ॥५८॥ प्राणधारणा वा विसर्जन । अलक्ष्यरूपान परिभ्रमण ।
 हें तर स्वच्छंदयोग क्रिडण । भक्तउद्घारणा खातीर ॥५९॥ म्हणटात सूर्यांक लागलें गिराण । जालो पळयात तो
 खग्रास पूर्ण । हो फक्त नदरेचो दोश-गूण । संतांक मरण तशेंच ॥६०॥ देह ही फक्त उपाधी । ताका कसली
 आधी-व्याधी । आसले बगर नशीब अनुबंधी । ताची ना शुद्धी तांकाय ॥६१॥ भक्तपुर्वार्जितीत तो सांचला ।
 अव्यक्तरुपान भक्तीन भरला । हो भक्त कैवारा खातीर प्रगटला । शिरडींत दिसलो तेनाच ॥६२॥ आतां भक्तकार्यार्थ
 सोंपलो । म्हणुनूच म्हणटात देह दवरलो । कोण ह्या उतरांचेर विस्वासतलो । गती कितें ह्या योग्याक ॥६३॥
 इत्सामरणी श्रीसाई समर्थ । देह जाळ्लो योगाच्या अग्नींत । स्वता समरसले अव्यक्तांत । रावले ते काळजांत
 भक्तांच्या ॥६४॥ जांचें नांवूच घेतल्यार पसून । जल्म-मरणाचो उरना अंश पसून । ताका मरणावस्था कसली
 म्हणून । पावता तो आदले अव्यक्ततायेक ॥६५॥ हुपून ही जडदेह स्थिती । बाबा समरसले अव्यक्ती । थंयसस्त्रय

भोगतात स्वरूपस्थिती । जागयतात सदांच भक्तांक ॥६६॥ सचैतन्य जो मुसमुसलो । भक्तांच्या काळजांत जो
 अढळ रावलो । त्या देहाचो कसो म्हणणो अंत जालो । म्हणणे हें पटना मनाक ॥६७॥ म्हणून हो अनादी अनंत साई ।
 अभंग रावतलो विश्वप्रलयीं । जल्म-मरणांच्या अपायीं । पडचो ना तो केन्नाच ॥६८॥ म्हाराज ज्ञानोबा खंय गेल्ले ।
 तिनशें वसानी दर्शन दिलें । नाथम्हाराज मेळून आयले । उपकार केले जगाचेर ॥६९॥ जशे ते नाथ कृपावंत ।
 पैठणींची जाली ज्योत । तुकाराम म्हाराज देहूत । आळंदींत नरसिंह सरस्वती ॥७०॥ समर्थ रामदास परळींत ।
 अक्कलकोटकर अक्कलकोटांत । प्रभुमाणिक हुमणाबादेंत । तशेच हे श्रीसाई शिरडींत ॥७१॥ जाच्या मनांत जसो
 भाव । आयजूय ताका तसोच अणभव । हो सिद्धूच जाचो प्रभाव । कसलो ताका मरणभाव ॥७२॥ तो हो
 भक्तकाज कैवारी । देह दवरलो शिरडी भितरीं । स्वरुपान भरला चराचरीं । लिला अवतारी श्रीसमर्थ ॥७३॥ आतां
 किंते आसा शिरडींत । समर्थ जाले ब्रह्मीभूत । असो दुबाव येवचो न्हय मनांत । सदां अमर ते श्रीसाई ॥७४॥ संत
 नासतात गर्भातीत । परोपकारा खातीर प्रगटात । ब्रह्मस्वरूप मुर्तिमंत । भाग्यवंत अवतरतात ॥७५॥ जल्म आनी
 मरणस्थिती । अवतार्यांक केन्नाच नासता ती । कार्य सोंपत्कूच वतात स्वरूपीं । समरसतात अव्यक्तांत ॥७६॥ देह
 हो फक्त साडेतीन हात । बाबा कशे तातूत आसपावत । ते खासा वर्ण स्वरूपयुक्त । उलोवप हें अयोग्य ॥७७॥
 अणिमा-‘गरिमा असल्यो अश्टसिद्धी । आयिल्ल्या गेल्ल्याक क्षय ना बुद्दी । स्वताच अखंड जाची समृद्धी ।
 अशी प्रसिद्धी तांचीय ॥७८॥ अशा महानुभावांचो उदय । लोककल्याण होच ॲआशय । उदयाक आसा स्थिती

१. विश्वाच्या विनाशा मरेन. २. एकनाथ म्हाराज. ३. चराचरांत. ४. आपले कडीक इत्यो प्रमाण सक्षीम रूप दिवापाची शक्त.

५. भारदस्तपण. ६. नाश. ७. हेत.

विलय । लोकसंग्रहमय ते संत ॥७९॥ जल्मध्रांती ॑मरणध्रांती । आत्म एकत्व अविनाशी स्थिती । सपनांतली
सूखसंपत्ती । तीच परिस्थिती तांचीय ॥८०॥ नाजाल्यार जो ज्ञाननिधान । सदांच जाका आत्म अनुसंधान । ताका
देहाचें संगोपन । आनीक पतन सारके ॥८१॥ आसू, पडले बाबांचे शरीर । कोसळ्यो दुखखाचो दोंगर । रडारड
शिरडीभर । जालो आकांतूच आकांत ॥८२॥ आयकून बाबांचे निर्वाण । खबर पातळ्यी जशे बाण । पडले सगले
वेवसाय बंद । जाली धांवपल सगल्याक ॥८३॥ पातळटकूच ती अमंगल ॒बात । सगल्यांचेर जसो जालो वज्रघात ।
विचारी बसले शांत । हेरांनी आकांत मांडलो ॥८४॥ भोव आवडीच्या त्या वैभवा पासत । गळो दाटलो काळीज
पिलीत । दुखखाचीं दुकां दोल्यांतल्यान वतत । “शीव शीव हेरे” म्हणीत सगले ॥८५॥ घराघरांत रडारड । उसळळी
आकांताची गडबड । हड्ड्यांत भरली धडधड । लोक धांवले आकांतान ॥८६॥ म्हाराजांचें देहावसान । जशें पूर्ण
गांवाचेंच मरण । म्हणलें देवा हो प्रसंग दासूण । कित्याक म्हूण आमचेर हाडलो गा ॥८७॥ जो उठलो धांवत सुटलो ।
मशिदीचो माटोव गर्देन भरलो । काळीज पिल्पी तो प्रसंग सगलो । गळो दाटलो दुखखान ॥८८॥ गेलें शिरडीचें
वैभव सरलें । सूखसौभाग्य सगलें शेणलें । दोळे सगल्यांचे दुकांनी भरले । सुटलो धीर दरेकल्याचो ॥८९॥ कितली
ते मशिदीची महती । ॑सप्तपुञ्यांत जिची गणटी । म्हणटाले जिका ‘द्वारकामार्इ’ । बाबा उलोवपांत सदांच ॥९०॥
आसू, निर्याण निर्वाण वा मरण । द्वारका सायुज्यमुक्तीचें स्थान । जाचें ईश्वरांत नित्य ‘अनुसंधान । ताका अवस्थान
ह्या जाग्यार ॥९१॥ तो हो गुरुराज साईराय । भक्त कनवाळू बापमाय । भक्तांक विश्रांतीचो ॑ठाय । याद येता ताची
सदांच ॥९२॥ बाबां बगर शिरडी ॑ओस । धाय दिशा शुन्य उदास । कुटींतल्यान जीव जातकूच पयस । गेलें तेज तें

३. विसर. २. पालन, साबाळ. ३. खबर. ४. अवध्या, मथुरा, माया, काशा, काचा, अवतका आना उज्जना. ५. चित्त. ६. जगा. ७. रति।

५१४

शिरडीचे ॥१३॥ सुकतकूच तळ्यांतले उदक । तळमळटा भितरले जीव एकानेक । तशेच जाले शिरडीचे
 लोक । कलाहीन पूर्ण उदास ॥१४॥ तले सोबना कमळा बगर । घर रिं भुरग्या बगर । वा देवूळ दिव्या बगर ।
 तसो मशिदीचो वाठार तेन्ना ॥१५॥ काय घरधनया बगर घर । काय राजा बगर नगर । वा द्रव्या बगर भांडार ।
 शिरडी अरण्य बाबां विं ॥१६॥ आवय जशी अर्भकाक । वा पावस चातकाक । तेंच प्रेम शिरडीच्या लोकांक ।
 तशेंच सगल्या भक्तांक ॥१७॥ शिरडी जाली कलाहीन । मेल्ले भशेन हीन दीन । उदका विं जशें मीन । तशे
 लोक तळमळटाले ॥१८॥ सोडटकूच घोवान बायलेक । वा आवयन दुदाच्या भुरग्याक । जशीं वासरां चुकतात
 गायेक । लहान व्हडांक ते भशेन ॥१९॥ दुख्ख अवस्था ही आकांताची । जाली समेस्त शिरडीच्या लोकांची । गल्ले
 गल्लेंत धांवपल सगल्यांची । लोक चारूय वट्यां धांवताले ॥२०॥ साईंक लागुनूच शिरडी पवित्र । साईंक
 लागुनूच शिरडी चरित्र । साईंक लागुनूच शिरडी क्षेत्र । साईंच आदार सगल्यांक ॥२१॥ कोण करताले आक्रंदन ।
 कोण थंय घेताले लोलण । कोण पडटाले घुंबळ येवन । गेल्ले दुख्खान भरून सगले ॥२२॥ व्हांवतालीं दुकां
 भरूभरून । दादले अस्तुज्यो भोव उद्घिन । सोडून आपले खाणजेवण । जालीं दुख्खी कश्टी सगलीं ॥२३॥
 पलोवन बाबांची अवस्था । ग्रामस्थांक परमावस्था । जाणटे भुरगे भक्तांचेर समस्तां । कोसळिल्लो
 दोंगर दुख्खाचो ॥२४॥ जंय कथा गोड रसाळ । जंय सदांची खोस उपाट । जंय रिगपाक मेळनासली
 वाट । ती मशीद दिसताली उदास ॥२५॥ ‘नित्यश्री नित्यमंगल’ । आसली आदीं जी शिरडी सकळ ।
 बाबाच एक कारण मूळ । म्हणुनूच हळहळ ग्रामस्थांक ॥२६॥ आनंदकंदा आनंदविग्रहा । भक्तकार्या
 खातीर धरलो देहा । तो हेत साध्य करून अहाहा । पावलो दुसऱ्या देशांत ॥२७॥ आदूय प्रहर

‘निरलस । कळकळीचो हीत उपदेश । करीत आसताले रातदीस । भ्रम आमकां तेन्ना ॥१०८॥ जरें उदक
 उमथ्या कळशार । तसो उपदेश आमचे खातीर । गेलो बहांवून वयलेवयर । गेलोना भितर थेंब पसून ॥१०९॥ ‘तुमी
 कोणाकूय उलयल्यार वायट । लागता रोखडेंच म्हज्या मनाक’ । तुमचे हे नमलायेचे सांगणेक । घेतलेना आमी
 कानामनार ॥११०॥ अशे आमचे गुन्यांव कितले । सांगणे ना आमी तुमचें मानले । ताचें प्रायश्चीत हें असले । दिले
 व्हय तुमी आमकां ॥१११॥ बाबा त्या सगल्यांचे पाप । ताचें भरलें व्हय हें माप । आतां करून कितें पश्चाताप ॥
 भोगचें नशिबांतलें आपले आपूॄ ॥११२॥ म्हणुनूच आमकां वाजेले । म्हणुनूच व्हय पङ्डऱ्या आड गेले । काळाचें हें
 रागणे पडलें । अशें अचकीत आमचेर ॥११३॥ आइदून आइदून थकले । ताळो सुकोवन बसले । तरीय आमी सुस्त
 रावले । वाजेले व्हय तुमी तें पलोवन ॥११४॥ म्हणून आमचेर जाल्यात रागार । पडलो आदल्या प्रेमाचो विसर । वा
 ‘ऋणानुबंधाकूच आयली ओसर । काय सुकलो पानो इश्टागतीचो ॥११५॥ इतले तुमी वतले सत्वर । कळिल्ले जर
 आदींच खीणभर । जावपाचे आमचेर उपकार । सादूर तरी आमी जावपाचे ॥११६॥ सगले सुस्त रावले । न्हिदो
 काडीत शांत बसले । अखेरेक हे अशे फसले । आसले नासले आतां सारकेच ॥११७॥ गुरुद्वोही आमी थारले ।
 वेलार कितेंच नात करपाक पावले । शांत तरी बसतले । जाल्यार तेंय जमलेना आमकां ॥११८॥ पयस पयसल्यान
 शिरडीक वच्चें । थंय चकाटां मारीत बसचें । तिर्थांक आयल्यात हेंच विसरचें । थंयसरूय वागचें भान
 सोडून ॥११९॥ तरातरांचे भक्त अनेक । ज्ञानी अभिमानी भावार्थी तार्कीक । जांकां सद्गुणान सगलें एक । नकळो
 जो भेद उण्या अदिकाचो ॥१२०॥ संवसारांत भगवंता बगर । नदरेत ना जाच्या पदार्थ हेर । अशें जाचें देखणेपण खर ।

१. कार्यमन् २. इस्यगत ३. सुकृती।

जो ना दुसरो स्वताय ॥१२१॥ भक्त हेय स्वता ईश्वर । हांव गुरुय, नह्य हेर । दोगांकूय स्वस्वरुपाचो विसर । भेद हे
 परस्पर ताका लागून ॥१२२॥ आमीय ईश्वरुच आसात प्रत्यक्षांत । पूण स्वरूप विसरल्यात परमार्थात । हेंच मुख्य
 लक्षण भेद जावपांत । अधापतन तें हेंच ॥१२३॥ सार्वभौम्याक सपन पडटा । भिक्षे खातीर दारादारांत भोंवता ।
 निजबोध जावन जागो जाता । पळयता जाग्यारुच स्वताक ॥१२४॥ प्रवृत्ती ही जी जागृतायेंत । तीच निवृत्ती
 सपनस्थितींत । खरी जागृती निजअनुभुतींत । पूर्ण अद्वैतांत समरसप ॥१२५॥ ज्ञानी अज्ञानी सगले आश्रीत ।
 सगल्यांचेर प्रेम अत्यंत । जिवापरसूय मानता आप्त । भेद ना थंय इल्लो पसून ॥१२६॥ मनीसरुपान देवूच आसले । हें
 जरी अणभवाक हाडले । तरीय सगले बळी पडले । ताच्या त्या कोडकवतुकाक ॥१२७॥ कोणाक दिली धनसंपत्ती ।
 कोणाक संवसारसूख संतती । तातूतल्यान पडली व्हड भांती । मुकले ज्ञानप्राप्तीक ॥१२८॥ केन्नाय कोणाकूय जर
 हांसत । जाल्यार तो अभिमानान फुगत । की बाबांचें ताचेरुच प्रेम अद्भूत । करिनात तशे ते हेरांचेर ॥१२९॥ तेच
 कोणाचेर राग काडीत । म्हणटाले तांकां तो ना आवडत । आमचे विशींच आदर चड । दिनात मान तो
 हेरांक ॥१३०॥ अशे आमीच नंबर लायताले । बाबांच्या तें सपनांतूय नासतालें । बेठेच आमी अभिमानान
 वागताले । विसरून कृतकर्तव्याक ॥१३१॥ परब्रह्म मुर्ती सगूण । दैव आसतना उशा कडेन । खन्या कार्याचो विसर
 पड्हून । धरली प्रिती आमी विनोदांत ॥१३२॥ येतनाच बाबांचें दर्शन घेवचें । फळफूल चरणीं तांच्या ओंपचें । दक्षणा
 मागतकूच कचरचें । कडसरचें लहवूच थंयच्यान ॥१३३॥ सांगतना हिताच्यो गोश्टी । पळोवन आमची क्षुद्र दृश्टी ।
 जाले दिसता खरेच कश्टी । गेले तत्काळ घरा आपल्या ॥१३४॥ आतां तुमची ती स्वानंदस्थिती परत । कशे हे दोले

पलोवंक शकत । गेली शेणली ती आनंदमूर्त । जाली अदृश्य जलमाजल्मांची ॥१३५॥ हो दारूण देखाव कर्माचो । अंतरलो सखो साई आमचो । निहेंतूक दयासागर तांचे सारको । जालो पयस आमकां सासणाचो ॥१३६॥ “छळप बरें न्हय कोणाक । दुखता तें म्हज्या मनाक” । पाळिळंनात बाबांच्या ह्या उत्तरांक । केलीं झगडीं सुमारा भायर ॥१३७॥ छळ करतना भक्तां भक्तां । आमी मुकले साईनाथा । ताचो जाता पश्चाताप आतां । जाता स्मरण तांच्या उत्तरांचे ॥१३८॥ आठ वर्साचो बाल जनीं । प्रगट जातलों हांव काय दिसांनी । अशें म्हाराजांनी भक्तां लागुनी । सांगिल्लें आसा स्वताच ॥१३९॥ ही आसा संतांची वाणी । फट मानची न्हय कोणी । कृष्ण अवतारांत चक्रपाणी । केली करणी अशीच ॥१४०॥ आठ वर्साची सुंदर कात । चार भुजां आयुधां हातांत । देवकी फुडे बंदीशाळेंत । कृष्णमुर्ती प्रगटली ॥१४१॥ थंय कारण भूभारहरण । हांगा गरीब भक्तांचे उद्घारण । तरीय कित्याक दुबावाक कारण । अतकर्य चातूर्य संतांचे ॥१४२॥ हो कितें एका जल्माचो निर्बंध । बात्तर पिळ्यांचो क्रणानुबंध । भक्तांचो बाबांनी पूर्वसंबंध । कथा ‘अनुबंध सांगला ॥१४३॥ अशे तरेन बांदून प्रेमफांस । गेल्यात दिसता म्हाराज प्रवासाक । येतले परतून हो पूर्ण विश्वास । आतां मनांत भक्तांच्या ॥१४४॥ साक्षात्कार अनेकांक । दृश्टांत, अणभव बच्याच जाणांक । चमत्कार तेच तरेन कैकांक । दाखयले गुप्त रूपान ॥१४५॥ ‘अभाविकांक गुप्त आसतात । भाविकांक जाग्यारूच दिसतात । जशे जे चित्तवृत्ती धरतात । अणभव तसोच रोखडोच ॥१४६॥ चावडेंत गुप्तरूप । मशिदींत ब्रह्मरूप । समाधेंत समाधीरूप । सूखस्वरूप सगल्याक ॥१४७॥ आसूं, ‘सांप्रत होच विस्वास । भक्तीन धरचो आपल्या जिवाक । भंग ना समर्थ साईंक । अक्षय रावितो अखंड ॥१४८॥ देव वतात निजधामाक ।

१. वस्त्रपर संबद्ध. २. जे नामांक नारा लाका. ३. संवाद्या काळात.

॥ ब्रह्मस्थिती जाग्यारूच संतांक । ते नकळो येवपाक वचपाक । समरसतात खोसयेंत ॥१४९॥ म्हणून ही विनंती करतां । भ
॥ नमलायेन नमस्कार करतां । ल्हानां व्हडांक सगल्यांक आतां । आयकात सादर चित्तान ॥१५०॥ घडची उत्तम
॥ श्लोकसंगती । गुरुचरणीं निश्काम प्रिती । गुरुगूण सांगपाची आसक्ती । भक्ती निर्मळ जावची प्रगट ॥१५१॥
॥ जडची प्रिती अनवच्छिन्न । जावचे न्हय स्नेहपाश भिन्न । आसचे भक्त सूखसंपन्न । दीसरात गुरुचरणीं ॥१५२॥
॥ आसूं, फुडें त्या देहाचें उचीत । करचें कितें तें निश्चीत । ह्याच विचारांत लोक समस्त । शिश्य, ग्रामस्थ
॥ लागले ॥१५३॥ श्रीमंत बुट्टी व्हड भावूक । जशे ह्या फुडल्या भविश्याचे स्मारक । उंच वाडो सुखकारक । दवरलो
॥ बांदून कायमचो ॥१५४॥ मागीर फुडें तें कलेवर । खंय आसचें ह्या विश्याचेर । जावन छत्तीस वरां विचार । घडलें
॥ जें जावपाचें आसलें ॥१५५॥ एकलो म्हणटालो ह्या कलेवराक । हात लावंक दिवचो न्हय हिंदूक । मुसलमानांच्या
॥ कबरस्थानांत । व्हरुया ताका सुवाळ्यान ॥१५६॥ दुसऱ्यान म्हणलें हें कलेवर । दवरुया व्हरुन उगड्याचेर । थडगें
॥ एक बांदचें सुंदर । तातूंत कायम उरचें हें ॥१५७॥ खुशालचंद अमीर शक्कर । हांचोय आसलो तोच विचार । मात
॥ “वाड्यांत पडचें हें शरीर” । आसले हे उद्गार बाबांचे ॥१५८॥ पाटील रामचंद्र व्हड करारी । तेय एक गांवचे
॥ अधिकारी । बाबांचे प्रेमळ सेवेकरी । सांगलें ताणी समेस्तांक ॥१५९॥ आसूं दी तुमचे विचार कितेय । सगलेच
॥ आमकां ते मान्य नात । वाड्या भायर दवरूंक दिवचे नात । हेर कडेन खीणभरूय साईंक ॥१६०॥ हिंदू अडले
॥ धर्माचेर । मुसलमानांचोय तोच विचार । अशे योग्य अयोग्याचे चर्चा प्रकार । चल्ले पुराय रातभर ॥१६१॥ हे वटेन
॥ लक्ष्मणमामा घरांत । आसतना फांतोडेर न्हिंदेच्या भारांत । बाबा धरून तांचो हात । म्हणपाक लागले “ऊठ, चल

१. नूरा २०२०. २. पक्षिया नामाव. ||श्रीसाईमच्चरीत|| ४९

बेगीन” ॥१६२॥ “बापूसाहेब येवचे नात आयज । हांव अंतरलों हो तांचो समज । तूं तरी कर आयज । कांकड
 आरती आनी म्हजें पुजनूय” ॥१६३॥ तत्काळ नित्यक्रमा प्रमाण । घेवन सगलें पुजेचें सामान । वेळार पावून
 लक्ष्मणमामान । केली तयारी पुजेची ॥१६४॥ गांवचे भट हे शिरडीचे । खाशशे मामा माधवरावांचे । पुजन
 करताले नित्य बाबांचे । फांतोडेच्या वेळार ॥१६५॥ मामा व्हडले कर्मठ ब्राह्मण । फांतोडेर न्हावन धुवन ।
 धर्वेंफुल्ल वस्त्र न्हेसून । घेताले दर्शन श्रीसाईचे ॥१६६॥ पादप्रक्षालन गंध अक्षता लावन । फूलपत्री तुळशी
 समर्पण । धूप दीप निवेद्य निरांजन । दक्षणा भेट्यताले मागीर ॥१६७॥ प्रार्थनापुर्वक साश्टांग नमन । जातकूच
 घेताले आशिर्वचन । मागीर सगल्यांक प्रसाद दिवन । तिबो लावन ते वताले ॥१६८॥ थंयच्यान फुडें गजानन ।
 शनिदेव उमारमण । मारुतीराय अंजनीनंदन । हांची पुजा करताले ॥१६९॥ अशे सगल्या ग्रामदेवां । नित्य
 पुजताले जोशीबुवा । म्हणून संपूर्ण पुजा त्या शवा । हाडली तांणी प्रेमभावान ॥१७०॥ मामा आदींच निश्ठावंत ।
 तांचेर साक्षात हो दृश्टांत । आयले कांकड आरती घेवन हातांत । केलो नमस्कार साश्टांग ॥१७१॥ तोंडा वयलें
 वस्त्र काढून । करून सप्रेम निरक्षण । हातपांय धुवन शुद्ध आचमन । सुरु केलें पुजन यथाविधी ॥१७२॥ मौलवी
 आदी मुसलमान । दिनात जाले करपाक पुजन । मामांनी दुर्लक्ष करून । लायलें गंध केली पुजा ॥१७३॥ कूड ही
 श्रीसमर्थांची । आपले आराध्य देवतेची । हिंदूची काय मुसलमानांची । नासलें मामांच्या ध्यानांतूय ॥१७४॥ पुज्य
 शरीर आसतना सजीव । तांचे पुजेचो केदो उत्सव । तेंच आतां जातकूच निर्जीव । पुजावैभव ना उपचारीक ॥१७५॥
 तशांत पळोवन बाबांचे चिन्न । मामा आदींच दुखखान खिन्न । करपाक आयले निमाणे पुजन । परत
 दर्शन कुस्तार ॥१७६॥ आयलीं दुकां दोळ्यांतल्यान । करप अशक्य ते स्थितीचें परिक्षण । हातपांय
 १७७॥ श्रीसाईसच्चरीत ॥

॥ श्रीसद्गुरुसार्वनाथार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

三〇〇

■ १. थरथरताले. २. मरण. ३. आसतना. ४. नमस्कार. ५. एकरूप जावन.

॥श्रीसाईसच्चरीता॥